

ROZLICZENIA

Pułapki kompensowania zysków i strat w fundusze inwestycyjne

Kompensowanie zysków i strat w funduszach inwestycyjnych niesie za sobą istotne zmiany, które mogą być dla inwestorów dużym zaskoczeniem lub wręcz rozczarowaniem przy składaniu rocznego zeznania PIT-38 do końca kwietnia 2025 r.

KRZYSZTOF ROŻKO

radca prawny, wspólnik zarządzający w Krzysztof Rożko i Wspólnicy Kancelaria Prawna

Zostało jeszcze tylko kilka dni do końca roku na podjęcie decyzji odnośnie do naszych lokat kapitałowych, w szczególności inwestycji w fundusze inwestycyjne.

W Polsce zyski kapitałowe są opodatkowane stawką 19 proc. (tzw. podatek Belki). Prawie rok temu - od 1 stycznia 2024 roku - w Polsce weszły w życie istotne zmiany w zakresie opodatkowania zysków i strat związanych z funduszami inwestycyjnymi.

Te zmiany mają na celu ujednoczenie zasad opodatkowania dochodów kapitałowych, a także zwiększenie elastyczności w zarządzaniu podatkami przez inwestorów. Dodatkowo umożliwiają lepsze zarządzanie portfelem inwestycyjnym w kontekście podatkowym.

Nowe zasady opodatkowania niosą za sobą również istotne zmiany, które mogą być dla inwestorów dużym zaskoczeniem lub wręcz rozczarowaniem przy składaniu rocznego zeznania PIT-38 do końca kwietnia 2025 r.

Obowiązek podatkowy w przypadku transakcji

Dochód do opodatkowania powstaje przy sprzedaży, umorzeniu lub konwersji jednostek uczestnictwa, ale nie przy zamianie subfunduszy w ramach jednego funduszu parasolowego. Dochód ten jest

również brany pod uwagę przy naliczaniu daniny solidarnościowej, jeśli całkowity dochód podatnika przekroczy 1 mln zł rocznie.

Kompensacja zysków i strat

Inwestorzy mogą teraz kompensować zyski i straty z funduszy inwestycyjnych z innymi dochodami kapitałowymi, np. z dywidendami, akcjami, obligacjami czy ETF-ami. Oznacza to, że strata poniesiona na jednej inwestycji może obniżyć podatek należny od zysków z innej, co upraszcza i zmniejsza obciążenia podatkowe w porównaniu z poprzednimi przepisami, gdzie każde źródło było rozliczane osobno. Jest to mechanizm pozwalający inwestorowi na optymalizację podatkową, dzięki czemu można zmniejszyć zobowiązania podatkowe wynikające z inwestycji. Polega on na tym, że inwestor może uwzględnić zarówno zyski, jak i straty z inwestycji w fundusze inwestycyjne w celu obliczenia swojego całkowitego dochodu podlegającego opodatkowaniu.

Warunki kompensacji

Straty i zyski mogą być kompensowane w ramach tego samego roku podatkowego. Jeżeli inwestor poniesie stratę, której nie może w pełni skompensować w danym roku, może przenieść ją na kolejne lata podatkowe (do pięciu lat). Jednak w jednym roku można odliczyć maksymalnie 50 proc. straty.

Zmiana sposobu rozliczania podatku

Dotychczas towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI) automatycznie odprowadzały 19 proc. podatku od zysków przy sprzedaży jednostek uczestnictwa. Teraz inwestorzy sami muszą uwzględnić te

dochody w rocznym zeznaniu PIT-38, a odpowiednie dane są udostępniane przez TFI w formie formularza PIT-8C.

Oznacza to, że wypłacane inwestorom przez TFI zyski przy sprzedaży jednostek uczestnictwa w ciągu roku podatkowego ostatecznie okażą się niższe odpowiednio o podatek dochodowy, gdyż to inwestorzy muszą sami rozliczyć podatek w zeznaniu podatkowym składanym w 2025 r.

KORZYŚCI DLA INWESTORA SĄ OCZYWISTE

Optymalizacja podatkowa: Możliwość obniżenia wysokości podatku dzięki uwzględnieniu strat.
Zachowanie płynności finansowej: Mniejszy podatek odprowadzony w krótszym czasie.
Efektywność inwestycyjna: Zachęta do bardziej aktywnego zarządzania portfelem.

Ryzyka i ograniczenia

Kompensowanie zysków i strat w polskich funduszach inwestycyjnych, mimo swoich korzyści, wiąże się także z pewnymi ryzykami i ograniczeniami, które warto mieć na uwadze. Oto, jak to ryzyko wygląda i jakie są jego przyczyny.

Brak gwarancji zysków w przyszłości – brak reinwestycji pełnego kapitału

Inwestor może nie osiągnąć w przyszłości wystarczających zysków, aby zrekompensować wcześniej poniesione straty. Jeśli inwestycje nadal przyniosą straty lub zyski są minimalne, potencjalna korzyść podatkowa traci znaczenie. Gdy podatek od zysku zostaje potrącony, inwestor ma mniejszą kwotę na reinwestycję. W dłuższym okresie może to ograniczać potencjał wzrostu

wartości portfela. Zysk jest niższy w długim horyzoncie czasowym, szczególnie w przypadku inwestorów stosujących strategię częstych realizacji zysków.

Ograniczenia czasowe kompensacji strat – nieoptymalny timing realizacji zysków i strat

Straty można odliczać maksymalnie przez pięć lat, przy czym w jednym roku można odliczyć najwyżej 50 proc. wartości straty. Jeśli inwestor nie wygeneruje wystarczającego zysku w przyszłości, zapłacony wcześniej podatek nie zostanie zrekompensowany. Inwestor może nie być w stanie w pełni odzyskać korzyści z kompensacji, co obniża jego

” Wypłacane inwestorom przez TFI zyski przy sprzedaży jednostek uczestnictwa w ciągu roku podatkowego ostatecznie okażą się niższe odpowiednio o podatek dochodowy, gdyż to inwestorzy muszą sami rozliczyć podatek w zeznaniu podatkowym składanym w 2025 r.

efektywny zwrot z inwestycji. Moment realizacji zysków i strat może wpłynąć na wysokość zapłaconego podatku. Brak synchronizacji pomiędzy zyskami a stratami (np. realizacja zysku przed stratą) prowadzi do wcześniejszego naliczenia podatku, nawet jeśli inwestycja w końcu okaże się nierentowna. Inwestor płaci podatek wcześniej, a odzyskanie ulgi jest rozciągnięte w czasie.

Warto zatem rozważyć realizację strat danej inwestycji (np. z akcji) jeszcze w tym samym roku podatkowym, w którym został wygenerowany

zysk z innej inwestycji. (np. z jednostek uczestnictwa).

Utrata płynności kapitału

W oczekiwaniu na przyszłe zyski do skompensowania strat inwestor może trzymać kapitał w funduszach, które nie przynoszą oczekiwanych wyników. Ryzyko to zwiększa się, gdy inwestor rezygnuje z lepszych okazji inwestycyjnych w innych obszarach.

Ryzyko koncentracji portfela

Aby osiągnąć zyski umożliwiające kompensację strat, inwestor może podejmować bardziej ryzykowne decyzje

dotąd koszty. Rozliczenie zysków i strat wymaga precyzji w wypełnianiu deklaracji PIT-38 oraz uwzględnienia wszystkich informacji z PIT-8C. Błędy w deklaracji mogą prowadzić do korekt podatkowych, naliczenia odsetek karnych lub problemów z urzędem skarbowym.

„Pułapka” dodatnich wyników częściowych inwestycji

Nawet jeśli cała inwestycja generuje stratę netto, podatek jest naliczany od każdej transakcji z zyskiem.

Przykład:
Inwestor uzyskał zysk 10 000 zł na jednej transakcji (podatek wynosi 1900 zł), a następnie poniósł stratę 10 000 zł na innej. Strata kompensuje zysk w ujęciu netto, ale podatek od zysków został już zapłacony, więc faktyczny wynik to minus 1900 zł.

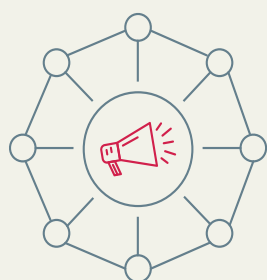
Podsumowanie

Kompensowanie zysków i strat w funduszach inwestycyjnych to ważne narzędzie w zarządzaniu finansami osobistymi, które pozwala na bardziej efektywne zarządzanie obciążeniami podatkowymi i maksymalizację zysków netto z inwestycji.

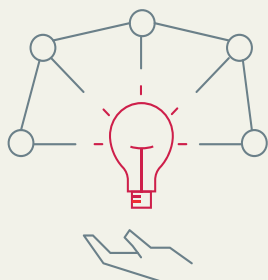
W kontekście mechanizmu kompensowania zysków i strat ryzyko, że inwestycja przyniesie niższy zysk netto ze względu na podatek, jest realnym zagrożeniem. Podatek może powodować, że efektywny zysk netto jest niższy niż oczekiwany, zwłaszcza w przypadku częstych transakcji, nierównomiernych wyników inwestycyjnych lub w sytuacji, gdy inwestor realizuje zyski w złym momencie.

Inwestorzy, aby minimalizować to ryzyko, powinni zaplanować moment realizacji zysków i strat. Być może jeszcze w tym roku. / ©

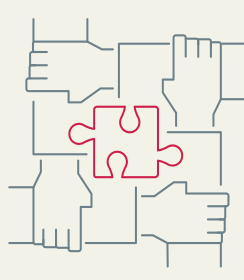
Sieć kancelarii prawnych — kancelarie.rp —

wspieramy
twój
marketing

wspieramy
rozwój twojego
biznesu

wspieramy
rozwój twojego
zespołu

Sprawdź jak zostać
Partnerem Sieci

kancelarierp.pl